

Hamsun-nytt

Hamsun-Selskapets informasjonsblad

Nr 1/1998

Notater i marginen :

Vi har fått melding om at Hamsuns *Pan* nå er blitt oversatt til laukesisk, et språk som brukes på Sri Lanka. Øystein Rotten har skrevet forordet, så nå foreligger altså også han på laukesisk. Vi gratulerer!

Professor Claudio Magris, italiensk intellektuell og forfatter, har sendt oss et brev der han dypt beklager at han ikke har anledning til å komme til Hamarøy i august. "I regret it very, very much, but it is impossible. What a pity!", skriver han.

Magris har skrevet en lang rekke artikler og essays om Hamsuns forfatterskap, og vi håper å kunne hente ham til Norge ved en annen anledning.

Gro Hasle heter en hyggelig dame som er ansatt som prosjektleder for Hamsun-dagene i Hamarøy. Hun vet alt som er verd å vite om arrangementene, og hun treffes på tlf. 757-70930.

Hamsun-dagene på Hamarøy vil også i år by på et innholdsrikt og variert program. I likhet med før om årene blir det kunstutstillinger, konserter, teaterforestillinger, ekskursjoner og turmarsjer, markedsdager, og kurstilbud av ulike slag (musikk/dans, akvarellmaling, etc.)

Mari Boine, den verdenskjente samiske sangerinnen, kommer til Hamsun-dagene på Hamarøy. Konserten skal holdes på det dramatiske vakre Tranøy fyr kl. 22.00 fredag 7. august.

Hovedprogrammet for Hamsun-dagene på Hamarøy 1998 vil være klart til utsendelse i begynnelsen av mai.

Velkommen til Hamsun-seminar på Hamarøy

Mandag 3. august starter årets Hamsun-dager på Hamarøy. Sentralt i dette kommunale arrangementet står Hamsun-Selskapets store litteraturseminar. De fleste

detaljene i programmet er nå på plass, og vi tror at vi også i år kan tilby våre medlemmer interessante og givende seminardager.

Seminaret åpner om kvelden onsdag 5. august med en forelesning av professor Walter Baumgartner fra Tyskland. Professor Baumgartner ga i fjor ut en biografi om Knut Hamsun. Den norske utgaven av denne biografien vil bli lansert under Hamsun-seminaret på Hamarøy. I sin forelesning (på norsk) vil professor Baumgartner gå spesielt inn på forholdet mellom Hamsun og Dostojevski, men også si noe om hvorfor han selv er blitt fascinert av Hamsun.

Etter Baumgartners åpningsforelesning vil det som vanlig bli mottakelse med gratis og generøs servering av forfriskninger og snacks, en slags forsinket feiring av Hamsuns fødselsdag 4. august.

I løpet av de følgende to seminardagene, torsdag 6. og fredag 7. august, vil det så bli en rekke forelesninger om emner som er så ulike at vi er ganske sikre på at det vil være noe for enhver smak.

Film og TV

Om formiddagen torsdag 6. august er det Hamsun-film og Hamsun-TV som skal diskuteres.

Programmet åpner med at Nils M. Knutsen, 1. amanuensis i litteratur ved Universitetet i Tromsø, skal kaste et kritisk blikk på filmen "Telegrafisten", basert på Hamsuns roman *Sværmere*. Det Knutsen særlig har latt seg provosere av, er de mange sex-scenene i filmen, og han vil i sitt foredrag diskutere det kunstneriske og tekstlige grunnlaget for disse scenene.

Foredraget vil bli illustrert med utvalgte scener fra filmen.

Etter Knutsens foredrag følger et foredrag av Even Arntzen, også han 1. amanuensis i litteratur ved Universitetet i Tromsø. Arntzen vakte sist høst oppmerksomhet med en kronikk i Dagbladet der han skarpt kritiserte NRKs TV-serie om Knut Hamsun. Denne kritikken vil han nå utdype i et foredrag illustrert med klipp fra TV-serien.

Etter begge foredragene vil det bli god anledning for seminardeltakerne til å delta i diskusjonen.

Kvinnebilder

Etter lunsj denne torsdagen er det kvinnenens tur. Et karakteristisk trekk ved nyere Hamsun-forskning er at kvinnelige forskere tar fatt i ulike sider ved Hamsuns skildring av kvinner, kvinneroller, kjærlighetsroller, etc. På årets seminar vil tre kvinner komme med sine bidrag til denne diskusjonen.

Lektor Unni Normann fra Harstad vil holde en forelesning om patriarkalske mønstre i Hamsuns ekteskapskildringer, med særlig vekt på ekteskapet mellom løytnant Willatz Holmsen og den tyske Adelheid i *Børn af Tiden* (1913).

Lektor Karen Riishede fra København har skrevet en Hamsun-avhandling hun har kalt "Drømmen om kærligheden". I denne avhandlingen argumenterer hun for at det fins to hovedmønstre, to grunntyper, i Hamsuns skildring av kjærligheten. I sitt foredrag på

Hamarøy i august vil Karen Riishede ta utgangspunkt i disse hovedmønstrene for så å gå nærmere inn på to av Hamsuns mest spennende kvinneskikkelser, nemlig Edvarda (fra *Pan, Benoni* og *Rosa*) og den særdeles ungdommelige Gammelmoderen i *Men livet lever*.

Vi håper også å kunne presentere en tredje kvinnelig foreleser, nemlig professor Monica Zagar fra USA. Professor Zagar (som snakker utmerket norsk) har interessert seg for den ideologiske sammenhengen mellom Hamsuns kvinnesyn, hans syn på negre og hans syn på politikk og samfunnsutvikling. Hennes konklusjoner er ganske beske for alle Hamsunbeundrere, og bl. a. derfor har vi bedt henne komme for å holde foredrag på Hamarøy. Foreløpig er hennes deltakelse ikke endelig avklart.

Hamsun i USA

Seminarprogrammet fortsetter på fredag med nye spennende forelesninger:

Den svenske TV-journalisten Bjørn Fontander, som tidligere har skrevet en bok om Knut Hamsun og Sigrid Undset og 2. verdenskrig, har reist i Hamsuns fotspor gjennom USA. Dette vil han fortelle om i et lysbilledforedrag han har kalt "På Hamsuns gjengrodde stier - i USA".

Bjørn Fontander har også tidligere deltatt som foredragsholder under Hamsun-seminaret på Hamarøy, og mange vil sikkert huske ham som en usedvanlig karismatisk og fengslende foreleser.

Hamsun i England

Under det store Hamsun-konferansen i Edinburgh høsten 1997, holdt professor Peter Graves fra University of Edinburgh en forelesning om de britiske kritikeres skeptiske mottakelse av Hamsuns bøker. De fleste av oss har vel problemer med helt å forstå bakgrunnen for det anstrengte forholdet mellom England og Hamsun, men professor Graves bidro i sin forelesning til å kaste nytt lys over dette spørsmålet, og derfor har vi invitert ham til Hamarøy.

Peter Graves snakker utmerket "skandinavisk".

Hamsun på tysk

En av de aller ivrigste og mest entusiastiske medlemmene i Hamsun-Selskapet er lektor Gertraude Schenz fra Østerrike. I alle år har hun kommet den lange veien fra Wien for å delta på seminaret på Hamarøy, og i år har hun også sagt ja til å være foreleser.

Gertraude Schenz har nemlig skrevet sin hovedfagsavhandling om oversettelser av Hamsuns bøker til tysk. I sin avhandling har hun særlig sett på hvordan ulike betegnelser for båter og båtutstyr har skapt store problemer for oversetterne, og dette vil hun gi eksempler på i sitt foredrag.

Hamsuns Gudsbilde

Den som leser Hamsuns bøker kan ikke unngå å bli slått av det religiøse aspektet ved flere av tekstene. Man kan nok finne eksempler på at Hamsun uttaler seg både ukristelig og

blasfemisk, men man finner også mange eksempler på at han stadig fører en slags innforstått samtale med Vårherre.

Sogneprest Rolf Steffensen på Hamarøy har interessert seg for denne siden ved Hamsuns forfatterskap, og han har sagt ja til å holde et foredrag om Hamsuns Gudsbilde, med hovedvekt på tre bøker - *Sult* (1890), *Markens grøde* (1917) og *På gjengrodde stier* (1949). Vi tror vi har grunn til på vente oss et svært interessant foredrag om en side ved forfatterskapet som hittil har vært lite påaktet.

Dessuten....

I tillegg til de 10 foreleserne som nå er nevnt, vil det sannsynligvis dukke opp et par stykker til. Dessuten vil seminaret bli krydret av forskjellige indre innslag - ambassadør og Hamsun-kjenner Leif Mevik skal kåsere, fotograf Johan Brun skal vise et lysbilledprogram han har kalt "Et år på Hamarøy", sannsynligvis får vi besøk av en skotsk og en norsk forfatter som begge vil fortelle om sitt forhold til Hamsun, det vil bli musikk av Arve Heløy m/orkester, i det hele tatt er det mye å glede seg til.

Avslutningsfest

For 6 år siden ble seminaret avsluttet med fest i den gamle lagerbygninga ute på Tranøy. En lokal komité hadde pyntet festlokalet slik at hele huset bugnet av løv og blomster, og alle som var til stede på den festen, har etterlyst et nytt slikt arrangement.

Seminarkomitéen har kviet seg for å etterkomme disse ønskene, for det koster utrolig mye arbeid å arrangere en slik fest. Men i år har vi gitt etter for presset, og derved kan vi allerede nå annonsere at avslutningsfesten vil bli holdt på Tranøy - med mat og drikke og dans og spetakkel og heftige Hamsun-debatter utover fredagskvelden.

Vi ønsker alle våre medlemmer hjertelig velkommen til seminar på Hamarøy i august.

FAKTA OM PRIS OG PÅMELDING

Seminaravgift **kr. 800,-**

- medl. av Hamsun-Selskapet **kr. 700,-**

Seminaravgiften dekker

- servering onsdag kveld
- lunsj torsdag og fredag
- kaffe/kaker i alle pausene
- avslutningsfest fredag
- bok med alle foredragene fritt tilsendt

I tillegg

får seminardeltakerne følgende fordeler:

- 25 % rabatt på alle arrangementer under Hamsun-dagene (bortsett fra kunstutstillingene)
- rabatt på reiser med offentlige transportmidler til/fra Bodø/Hamarøy
- rabatt på innkvartering på Hamarøy.

NB: Disse fordelene kan **bare** oppnås **etter** at seminaravgiften er **innbetalt**.

Påmelding

til Hamarøy kommunes Hamsun-kontor,
tf. 7577-0930, fax 7577-2115.

Ved henvendelse hit får man også nærmere orientering om rabatt på reise og opphold.

NB: Påmeldingen starter mandag 20. april.

Brev fra medlemmene:

"Bånn i bøtta"

Takk for at Hamsun-Selskapet har reagert så kraftig mot Hamsun-serien på TV. Den gamle K.H. ble godt spilt, men det andre var nærmest "bånn i bøtta". - Hele denne framsyninga bør styret i Selskapet reagere skarpt mot overfor NRK.

Hamsun-senteret

Stephen Holls planskisse er bare en raritet og hører overhode ikke hjemme i de omgivelser hvor den er tenkt realisert. Harmoni med natur og omgivelser mangler totalt.

C. Angell-Petersen
Eidanger

Ubrukelig..!?

Språkkongens eget selskap møter på standplass og skyter seg selv i foten.

Hamsun-Selskapet, stiftet for å fremme interessen for språkjuvelenes mester, tillater seg å generalisere over medlemmenes mening. Jeg er *ikke* gedigent skuffet over 97-høstens Hamsun-serie i NRK. Det er vondt å få påklistret en uviteretikett, fordi jeg har gledet meg over hver episode.

Hva får forskere rundt om i universitetsmiljøene til slik klokkeetro på at de kan løfte seg selv opp over mengden av Hamsun-elskere?

Det har hendt at tilsynelatende begavede litterater har konkludert litteraturen ned til matematikk. Forferdet har jeg lest diplomoppgaver og doktoravhandlinger, fra universitetenes litterære institutter. Her lukter lærerrom og akademi. Det er lite jublende Nordland eller vakre hviskende sjelesår som får plass når skolen klebrer minus og pluss på en autodidakt neurastenikers sekel.

Riksringkastingens Hamsun-serie ryster Hamsun-Selskapets ledere. Her rives klær i stykker og de heller aske over sine hoder. Hamsun-Selskapets selverklærte elite innfører tre klasse-skiller i egne rekker:

Fortvilede - de som kan mye om Hamsun.

Forvirrede - Hamsun-entusiaster ført bak lyset.

Lykksalige - de uvitende.

Beintein Baardson har gitt Hamsun-elskere en vakker serie med glimt fra liv, litteratur og løgner i Hamsuns livsgjæringer. Beintein åpner dører på gløtt i Hamsuns gåteverden.

Vær nå ikke så overdrevent bekymret for Hamsun. Materialet foreligger. Hamsun er stor nok for fremtiden.

John Hermann
Verdal

Hamsun for ungdom

Jeg er norsklærer i videregående skole og har noen ganger latt elevene lese *Pan*. De fleste er henrykt over naturmystikken i boka, men de har alle den samme innvendingen: Her er så mange "gammeldagse" ord som vi ikke forstår, sier de.

Enten vi gamle Hamsun-tilhengere liker det eller ikke: Hamsun trenger en lett modernisering uten at det skal gå ut over hans særegne stil. Ellers er det fare for at den gamle mester vil miste taket på ungdommen. Det ville være svært tragisk.

Andre klassikere har med hell gjennomgått en nennsom modernisering. Kunne ikke Hamsun-Selskapet ta initiativet til en forsiktig språklig reovering i skoleutgavene av Hamsuns første romaner, bl.a. *Mysterier*, *Pan* og *Victoria*. Da ville ikke alt være glemmt om hundre år!

Forøvrig er jeg hjertens enig i kritikken mot Hamsun-serien på TV (Hamsun-Nytt 4/97). Det beste var scenene med Knut Hamsun og Marie som eldre. Ellers var serien litt av et makkverk.

Jermund Stensen
Ibestad

OVERNATTINGSSTEDER

Den som vil til Hamsun-dagene på Hamarøy, bør være tidlig ute med å bestille overnatting. Vi tar derfor med en liste med overnattingssteder i Hamarøy. Noen av disse ligger såvidt langt borte fra begivenhetenes sentrum, Oppeid, at man vil være avhengig av bil. Følgende muligheter finnes:

HABO/hybelhus/ privat innkvartering	Oppeid	tlf. 7577 0450
Hamarøy Gjestegård	Oppeid	tlf. 7577 0305
Hamarøy Fiskecamp	Presteid	tlf. 7577 0395
Tranøy Fyr Feriesenter	Tranøy	tlf. 7577 2100
Edvardas Hus	Tranøy	tlf. 7577 2182
Holiday Sommersel Feriesenter	Sommersel	tlf. 7577 2195
Skutvik Gjestegård	Skutvik	tlf. 7577 1117
Ness Camping	Ness	tlf. 7577 1388
Ulvsvåg Gjestgiveri og Camping	Ulvsvåg	tlf. 7577 1573
Sørkil Fjordcamping	Ulvsvåg	tlf. 7577 1540
Hamarøy Hotell	Innhavet	tlf. 7577 2560
Notvann Camping	Innhavet	tlf. 7577 2536

Henny og Hamsun i Drammen teater

Skuespilleren Henny Moan, en av de virkelig store Hamsun-entusiaster i Norge, hadde sist høst tre opplesningskvelder med Hamsun-tekster på Det norske teatret i Oslo. Opplesninga ble akkompagnert av musikk av Thomas Widerberg og lysbilder av billedkunstneren Frans Widerberg.

Forestillingene ble en stor suksess og skal nå gjentas i Sandvika Teater 14. mars og i Drammen Teater 20. mars. Dersom lykken - og Postverket! - står oss bi, så vil våre medlemmer på Østlandet ha dette nummeret av Hamsun-Nytt i hende innen 20. mars. I så fall: Dra til Drammen Teater, det vil dere ha glede av!

Kramboden -

Hamsun-Selskapet kan tilby sine medlemmer følgende salgsartikler:

- Hamsun i Tromsø. 10 foredrag fra Hamsun-konferansen i Tromsø 1995. Kr 150,- (ordinær pris kr 225,-)
- Øvrige bøker i Hamsun-Selskapets skriftserie: 50 % rabatt
- Hamsun-Selskapets T-skjorte kr 75,-
- Arve Heløy: "Abdullahs Haab" - CD m/Hamsuntekster (butikkpris kr 169,-) kr 120,-
- Plakater (60 x 90 cm) med Hamsun-portrett i farger kr 75,-
- Kaffekrus m/Hamsun-portrett kr 80,-
- "Lurtonen" av Knut Pedersen kr 100,-

Porto kommer i tillegg

Hamsun-selskapet

Hamsun-Selskapet ble stiftet under Hamsun-dagene på Hamarøy 1988, med det formål å arbeide for å utbre interessen for Knut Hamsuns forfatterskap.

Medlemskontingent:

Kr 200,- pr. år for enkelt-medlemmer, kr 250,- for par, kr 1000,- for institusjoner.

Bankkonto: 4612-20.89533.

Styre:

Nils M. Knutsen, Tromsø, leder
Kåre-Bjørn Kongsnes, Tromsø, nestleder
Karl Erik Harr, Kjerringøy
Torill Halmøy, Hamarøy
Leif Gaarder, Hamarøy
Even Arntzen, Tromsø
Lars Frode Larsen, Oslo

Varamedlemmer:

Henny Moan, Oslo
Ernst A. Mortensen, Alta
Helga Wiik, Hamarøy
Ole P. Førland, Oslo

Selskapets adresse:

Postboks 31
8294 Hamarøy

**Betal
snarest!**

Kasserer Leif Gaarder ber pent om at alle betaler sin medlemskontingent så snart som mulig, helst i løpet av 2-3 uker, slik at vi slipper å sende ut purre-brev. Takk!

Hamsun-nytt er tilrettelagt for internett av Terje Holtet

